

Kinematika hmotného bodu

$\vec{r} = \vec{i}x + \vec{j}y + \vec{k}z$	Polohový vektor bodu v prostoru
$r = \vec{r} = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$	Velikost polohového vektoru
$d\vec{r} = ds \cdot \vec{\tau} = \vec{i}dx + \vec{j}dy + \vec{k}dz$	Změna polohového vektoru
$s = \int ds = \int \sqrt{dx^2 + dy^2 + dz^2}$	Dráha
$\vec{v} = \frac{d\vec{r}}{dt} = \frac{ds}{dt} \vec{\tau} = \frac{ds}{dt} \vec{\tau} = v\vec{\tau}$	Rychlost hmotného bodu
$v_p = \frac{\Delta s}{\Delta t} = \frac{\int_{t_1}^{t_2} v dt}{t_2 - t_1}$	Průměrná rychlost
$\vec{a} = \frac{d\vec{v}}{dt} = \frac{d^2\vec{r}}{dt^2}$	Zrychlení hmotného bodu
$\vec{a}_t = \frac{dv}{dt} \cdot \vec{\tau}$	Tečné zrychlení
$\vec{a}_n = \frac{v^2}{R} \vec{n}$	Normálové zrychlení
$\vec{a} = 0 \Rightarrow \vec{v} = konst.,$ $\vec{r} = \int \vec{v} dt = \vec{r}_0 + \vec{v}t,$ $\vec{r}_0(t_0) = (x_0, y_0, z_0),$ $\vec{v} = (v_x, v_y, v_z)$	Rovnoměrný přímočarý pohyb

$\vec{a} = konst.,$ $\vec{v} = \int \vec{a} dt = \vec{v}_0 + \vec{a} t,$ $\vec{r} = \int \vec{v} dt = \vec{r}_0 + \vec{v}_0 t + \frac{1}{2} \vec{a} t^2,$ $\vec{r}_0(t_0) = (x_0, y_0, z_0),$ $\vec{v}_0 = (v_{0x}, v_{0y}, v_{0z}),$ $\vec{a} = (a_x, a_y, a_z)$	<p>Přímocárý pohyb rovnoměrně zrychlený</p>
$\vec{\omega} = \frac{d\vec{\varphi}}{dt}$	<p>Úhlová rychlost</p>
$\vec{\varepsilon} = \frac{d\vec{\omega}}{dt} = \frac{d^2\vec{\varphi}}{dt^2}$	<p>Úhlové zrychlení</p>
$\vec{v} = \vec{\omega} \times \vec{r},$ $\vec{a} = \vec{\varepsilon} \times \vec{r} + \vec{\omega} \times \vec{v} = \vec{a}_t + \vec{a}_n,$ $s = r\varphi, \quad v = r\omega,$ $a_t = r\varepsilon, \quad a_n = \frac{v^2}{r} = \omega^2 r$	<p>Otáčivý pohyb po kružnici</p>
$v = konst., \omega = konst.$ $\vec{a}_T = 0; \quad \vec{a}_N = \vec{n} \frac{v^2}{R},$ $\varphi = \varphi_0 + \omega t, \quad v = \omega R,$ $\omega = \frac{2\pi}{T} = 2\pi f$	<p>Rovnoměrný kruhový pohyb</p>

$\varepsilon = konst.$ $\omega = \int \varepsilon dt = \omega_0 + \varepsilon t ,$ $\varphi = \int \omega dt = \varphi_0 + \omega_0 t + \frac{1}{2} \varepsilon t^2$	Rovnoměrně zrychlený kruhový pohyb
$\vec{\omega} = \frac{1}{2} \vec{r} \times \vec{v}$	Plošná rychlost

Dynamika hmotného bodu

$\vec{p} = m\vec{v}$	Hybnost hmotného bodu
$\frac{d\vec{p}}{dt} = \vec{F}$	Pohybová rovnice (2.Newtonův zákon)
$m = \text{konst.},$ $\frac{d(m\vec{v})}{dt} = m \frac{d\vec{v}}{dt} = m\vec{a} = \vec{F}(\vec{r}, \vec{v}, t)$	Pohybová rovnice v případě konstantní hmotnosti
$\vec{F} + \vec{F}_R = m \cdot \vec{a},$ $\vec{F}_R = -\vec{v}_R \frac{dm}{dt}$ (reaktivní síla)	Pohybová rovnice hmotného bodu s proměnnou hmotností
$\vec{M} = \vec{r} \times \vec{F}$	Moment síly
$\vec{L} = \vec{r} \times \vec{p}$	Moment hybnosti (točivost)
$\frac{d\vec{L}}{dt} = \vec{M}$	Časová změna momentu hybnosti
$\vec{F} = \vec{0} \Rightarrow \vec{p} = \text{konst.}$	Zákon zachování hybnosti
$\vec{M} = \vec{0} \Rightarrow \vec{L} = \text{konst.}$	Zákon zachování momentu hybnosti
$\vec{I}_F \equiv \int_{t_1}^{t_2} \vec{F} dt = \vec{p}(t_2) - \vec{p}(t_1)$	Impuls síly
$\vec{J}_M \equiv \int_{t_1}^{t_2} \vec{M} dt = \vec{L}(t_2) - \vec{L}(t_1)$	Impuls momentu síly

$A_{12} = \int_1^2 \vec{F} d\vec{r} = \int_{t_1}^{t_2} \vec{F} \vec{v} dt$	Práce
$P = \frac{\delta A}{dt} = \vec{F} \vec{v}$	Okamžitý výkon
$\Delta W = A$	Energie je skalární veličina, která charakterizuje stav soustavy. Změna energie je rovna práci přijaté soustavou.
$W_k = \frac{1}{2} mv^2$	Energie kinetická (pohybová)
$\Delta W_k = \frac{1}{2} mv_2^2 - \frac{1}{2} mv_1^2 = \int_1^2 \vec{F} d\vec{r}$	Změna kinetické energie
$A_{12} = W_{p1} - W_{p2} = -\Delta W_p$	Potenciální energie hmotného bodu
$\Delta W_p = W_{p2} - W_{p1} = -\int_1^2 \vec{F} d\vec{r}$	Změna potenciální energie
$\Delta W_k = -\Delta W_p$	Zákon zachování mechanické energie
$\vec{F} = -\text{grad} W_p = -\nabla W_p = \text{grad} W_k,$ $A_{11} = \oint_L \vec{F} d\vec{r} = 0, \quad A_{12} = f(\vec{r}_2 - \vec{r}_1)$	Konzervativní síla
$A_{12} = \int_1^2 \vec{F} d\vec{r} + \int_1^2 \vec{F}^* d\vec{r} = A_{konz} + A_{12}^*$	Práce v poli nekonzervativních sil
$\Delta W = W_2 - W_1 = A_{12}^*$	Změna ΔW celkové mechanické energie hmotného bodu v nekonzervativním silovém poli

$\vec{v} = \vec{v}_0 + \vec{v}' + \vec{\omega} \times \vec{r}' ,$ $\vec{a}' = \vec{a} - \vec{a}_0 - 2\vec{\omega} \times \vec{v}' - \vec{\varepsilon} \times \vec{r}' - \vec{\omega} \times (\vec{\omega} \times \vec{r}')$	pohyb bodu v pohybující se referenční soustavě
$\vec{a}_{od} = -\vec{\omega} \times (\vec{\omega} \times \vec{r}')$	Odstředivé zrychlení
$\vec{a}_C = -2\vec{\omega} \times \vec{v}'$	Coriolisovo zrychlení
$\vec{a}_S = -\vec{\varepsilon} \times \vec{r}'$	Setrvačné zrychlení charakterizující zrychlený otáčivý pohyb soustavy
$m\vec{a}' = \vec{F} - m\vec{a}_0 + m\vec{a}_S + m\vec{a}_C + m\vec{a}_{od} ,$ $m\vec{a}' = \vec{F} + \vec{F}_Z$	Pohybová rovnice v neinerciální soustavě
$\vec{F}_Z = -m\vec{a}_0 + m\vec{a}_S + m\vec{a}_C + m\vec{a}_{0D}$	Výslednice zdánlivých setrvačných sil

Gravitační pole

$w = \frac{dS}{dt} = \frac{1}{2} r^2 \frac{d\varphi}{dt} = \text{konst.}$	Druhý Keplerův zákon
$\frac{T^2}{A^3} = \text{konst.}$	Třetí Keplerův zákon
$\vec{F}_{12} = -\kappa \frac{m_1 m_2}{r_{12}^2} \vec{r}_{12}^0 = -\kappa \frac{m_1 m_2}{r_{12}^3} \vec{r}_{12},$ $\vec{F}_{12} = -\vec{F}_{21}$	Newtonův gravitační zákon
$\kappa \doteq 6,67 \cdot 10^{-11} \text{ kg}^{-1} \cdot \text{m}^3 \cdot \text{s}^{-2}$	Gravitační konstanta
$\vec{E} = \frac{\vec{F}_{12}}{m_2} = -\kappa \frac{m_1}{r_{12}^2} \vec{r}_{12}^0,$ $\vec{E} = -\kappa \int_V \frac{\rho(\vec{r})}{r^3} \vec{r} dV$	Intenzita gravitačního pole
$\varphi = -\kappa \frac{m_1}{r_{12}}$	Potenciál gravitačního pole
$\vec{E} = -\text{grad } \varphi = -\frac{d\varphi}{d\vec{r}}$	Vztah mezi intenzitou a potenciálem
$W_p = m_2 \varphi = -\kappa \frac{m_1 m_2}{r_{12}}$	Potenciální energie gravitačního pole
$a_g = \vec{E} = \kappa \frac{m_Z}{(R+h)^2}$	Gravitační zrychlení ve výšce h nad povrchem Země
$ \vec{a}_g = g = \kappa \frac{m_Z}{R_Z^2} \doteq 9,81 \text{ m/s}^2$	Gravitační zrychlení na povrchu Země

$$\Delta W_p = mg \frac{h}{1 + h/R},$$

$$h \ll R \quad \Delta W_p = mgh$$

Potenciální energie ve výšce h nad povrchem

Země

Mechanika soustavy hmotných bodů a tuhého tělesa

$\vec{r}_T = \frac{\sum_i m_i \vec{r}_i}{\sum_i m_i} = \frac{\sum_i m_i \vec{r}_i}{m}$	<p>Poloha těžiště soustavy hmotných bodů</p>
$\vec{v}_T = \frac{\sum_i m_i \vec{v}_i}{\sum_i m_i} = \frac{\sum_i m_i \vec{v}_i}{m}$	<p>Rychlost těžiště soustavy hmotných bodů</p>
$\frac{d\vec{p}}{dt} = \vec{F},$ $\vec{p} = \sum_{i=1}^n \vec{p}_i = \sum_{i=1}^n m_i \vec{v}_i, \quad \vec{F} = \sum_{i=1}^n \vec{F}_i,$ $m \frac{d\vec{v}_T}{dt} = m \frac{d^2 \vec{r}_T}{dt^2} = \vec{F}$	<p>Pohybová rovnice těžiště soustavy hmotných bodů (první impulzová věta)</p>
$\frac{d\vec{L}}{dt} = \vec{M},$ $\vec{M} = \sum_{i=1}^n \vec{r}_i \times \vec{F}_i, \quad \vec{L} = \sum_{i=1}^n \vec{L}_i.$ $\frac{d\vec{L}_T}{dt} = \vec{M}_T$	<p>Druhá impulzová věta</p>
$\rho(\vec{r}) = \frac{dm}{dV}$	<p>Hustota spojitého tělesa</p>
$m = \int_V \rho(\vec{r}) dV$	<p>Hmotnost spojitého tělesa</p>
$\vec{r}_T = (x_T, y_T, z_T) = \frac{\int_V \rho(\vec{r}) \vec{r} dV}{\int_V \rho(\vec{r}) dV}$	<p>Poloha těžiště tuhého spojitého tělesa</p>

$\sum_i \vec{F}_i = 0, \quad \sum_i \vec{M}_i = 0$	Rovnice rovnováhy tuhého tělesa
$\vec{L} = \vec{J}\vec{\omega}$	Celkový moment hybnosti tuhého tělesa
$\vec{J} = \sum_{i=1}^n \begin{vmatrix} m_i(y_i^2 + z_i^2) & -m_i x_i y_i & -m_i x_i z_i \\ -m_i x_i y_i & m_i(x_i^2 + z_i^2) & -m_i y_i z_i \\ -m_i x_i z_i & -m_i y_i z_i & m_i(x_i^2 + y_i^2) \end{vmatrix}$	Tenzor setrvačnosti tuhého tělesa
$\frac{dL_1}{dt} + \omega_2 L_3 - \omega_3 L_2 = M_1,$ $\frac{dL_2}{dt} + \omega_3 L_1 - \omega_1 L_3 = M_2,$ $\frac{dL_3}{dt} + \omega_1 L_2 - \omega_2 L_1 = M_3.$	Eulerovy rovnice pro rotaci tuhého tělesa
$J = \int_m r^2 dm = \int_V \rho(\vec{r}) r^2 dV$	Osový moment setrvačnosti pro spojitě tuhé těleso
$W_k = \frac{1}{2} m v_T^2 + \frac{1}{2} J_T \omega^2$	Kinetická energie obecného pohybu (translace+rotace)
$J\vec{\epsilon} = \vec{M}$	Pohybová rovnice otáčejícího se tělesa kolem pevné hlavní osy
$J' = J_T + m d^2$	Steinerova věta
$T = 2\pi \sqrt{\frac{J}{mgl}}$	Perioda pohybu fyzikálního kyvadla

Pružnost a pevnost

$\sigma = \frac{dF}{dS}$	Normálové napětí
$\sigma = E\varepsilon$	Hookův zákon
$\varepsilon = \frac{\Delta l}{l_0} = \frac{l - l_0}{l_0}$	Relativní protažení
$\eta = -\frac{\Delta a}{a_0} = \frac{a_0 - a}{a_0},$ $\eta = \frac{1}{m}\varepsilon = \frac{1}{m}\frac{\sigma}{E}$	Příčné zkrácení (<i>m</i>...Poissonova konstanta)
$\tau = G\gamma$	Smykové (tečné) napětí (γ...poměrné posunutí - zkos)
$G = \frac{mE}{2(m+1)}$	Modul pružnosti ve smyku

Mechanika tekutin

$d\vec{F}_p = -pd\vec{S}, \quad \vec{F}_p = -\int_S pd\vec{S}$	Tlaková síla
$\frac{\partial \rho}{\partial t} + \operatorname{div} \rho \vec{v} = 0$	Rovnice kontinuity (zákon zachování hmoty)
$\rho_1 v_1 S_1 = \rho_2 v_2 S_2,$ $\rho v S = \text{konst.}$	Rovnice kontinuity pro stacionární nevírové proudění tekutiny
$\rho \frac{d\vec{v}}{dt} = -\operatorname{grad} p + \rho \vec{g}$ $\vec{a} = \frac{d\vec{v}}{dt} = \frac{\partial \vec{v}}{\partial t} + (\vec{v} \operatorname{grad}) \vec{v} = \vec{a}_{\text{lok}} + \vec{a}_{\text{konv}}$ $\frac{\partial \vec{v}}{\partial t} - \vec{v} \times \operatorname{rot} \vec{v} = -\operatorname{grad} \left(\frac{1}{2} v^2 + \varphi \right) - \frac{1}{\rho} \operatorname{grad} p.$	Pohybová rovnice ideální kapaliny v tíhovém poli
$\frac{1}{2} \rho v^2 + \rho \varphi + p = \text{konst.}$	Bernoulliho rovnice (zákon zachování mechanické energie) pro stacionární nevírové proudění ideální tekutiny
$p = p_0 - \rho g(h - h_0)$	Hydrostatický tlak v tekutině
$F_{\text{vz}} = m_{\text{kap}} g = V \rho_{\text{kap}} g$	Archimédův zákon (těleso ponořené do kapaliny je nadlehčováno silou, která se rovná tíze kapaliny tělesem vytlačené)
$\tau_{yx} = \eta \frac{dv_x}{dy}$	Tečné napětí v kapalinách (Newtonovské kapaliny)

$\rho \frac{d\vec{v}}{dt} = \rho \vec{g} - \text{grad}p + \eta \nabla^2 \vec{v}$	Navier-Stokesova rovnice pro proudění viskózní kapaliny
$Q = \frac{\pi R^4}{8\eta} \frac{\Delta p}{\Delta l}$	Hagenův – Poiseulleův vzorec pro stacionární proudění viskózní kapaliny v potrubí
$v_2 = \sqrt{\frac{2g\Delta h}{1 - \left(\frac{S_2}{S_1}\right)^2}}$	Rychlost výtoku ideální kapaliny z nádoby o průřezu S_1 malým otvorem o průřezu S_2
$\vec{F} = \oint_S \rho \vec{v} (\vec{v} d\vec{S}) = \oint_S \rho \vec{v} (\vec{v} \vec{n}) dS$	Síla působící na kapalinu při ustáleném proudění
$F_o = 6\pi\eta r v$	Odporová síla, kterou klade tekutina pomalu pohybující se kouli (Stokesův vztah)
$\sigma = \frac{dF}{dl}, \quad \frac{dW}{dS} = \sigma$	Povrchové napětí
$\cos\theta = \frac{\sigma_{13} - \sigma_{23}}{\sigma_{12}}$	Krajový úhel
$p_k = \sigma \left(\frac{1}{r_1} + \frac{1}{r_2} \right)$	Kapilární tlak (Laplaceův vztah)
$h\rho g = p_k = \frac{2\sigma}{R}$	Vztah pro kapilární elevaci (depresi) v kapiláře

Mechanické kmitání

$F_E = -kx$	Elastická síla
$x(t) = A \sin(\omega t + \varphi_0) + x_0,$ $x(t) = A \cos(\omega t + \varphi_0) + x_0$	Harmonický kmit
$\omega = \frac{2\pi}{T} = 2\pi\nu$	Úhlová frekvence kmitání
$\nu = \frac{1}{T}$	Frekvence a perioda kmitání
$\frac{d^2u}{dt^2} + \omega_0^2 u = 0,$ $u = x(t) - x_0$	Pohybová rovnice harmonických kmitů
$\omega_0 = \sqrt{\frac{k}{m}}$	Kruhová frekvence harmonických kmitů
$u = A \sin(\omega_0 t + \varphi)$	Rovnice harmonických kmitů
$v = \frac{du}{dt} = A\omega_0 \cos(\omega_0 t + \varphi)$	Rychlost hmotného bodu, konajícího harmonický pohyb
$a = \frac{dv}{dt} = -A\omega_0^2 \sin(\omega_0 t + \varphi)$	Zrychlení hmotného bodu, konajícího harmonický pohyb
$W_k = \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 \cos^2(\omega_0 t + \varphi_0)$	Kinetická energie kmitajícího hmotného bodu
$W_p = \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 \sin^2(\omega_0 t + \varphi_0)$	Potenciální energie kmitajícího hmotného bodu

$W = W_k + W_p = \frac{1}{2} m \omega_0^2 A^2$	Celková mechanická energie kmitajícího hmotného bodu
$F_t = -Bv$	Tlumící síla
$\frac{d^2x}{dt^2} + 2b \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = 0,$ $2b = \frac{B}{m}, \quad \omega_0^2 = \frac{k}{m}$	Pohybová rovnice tlumených kmitů
$x = C_1 e^{-(b-d)t} + C_2 e^{-(b+d)t},$ $d = \sqrt{b^2 - \omega_0^2}$	Aperiodický pohyb ($b > \omega_0$)
$x = A(1 + bt)e^{-bt} = A(1 + \omega_0 t)e^{-\omega_0 t}$	Mezní aperiodický pohyb ($b = \omega_0$)
$x = Ae^{-bt} \sin(\omega t + \varphi)$	Tlumený kmitavý pohyb ($b < \omega_0$)
$\omega = \frac{2\pi}{T} = \sqrt{\omega_0^2 - b^2}$	Úhlová frekvence ω tlumených kmitů
$T = \frac{2\pi}{\sqrt{\omega_0^2 - b^2}}$	Perioda T tlumených kmitů
$\delta = e^{bT}$	Útlum kmitající soustavy
$\tau = \frac{1}{b}$	Relaxační doba kmitající soustavy
$Q = \frac{2\pi}{1 - e^{-2\delta}}$	Činitel jakosti kmitající soustavy
$\frac{d^2x}{dt^2} + 2b \frac{dx}{dt} + \omega_0^2 x = \frac{F_0}{m} \sin \Omega t,$	Pohybová rovnice vynucených harmonických kmitů

$b = \frac{B}{2m}, \quad \omega_0^2 = \frac{k}{m}$	
$x = C_1 e^{\lambda_1 t} + C_2 e^{\lambda_2 t} + A_v \sin(\Omega t + \varphi_v)$	Obecné řešení pohybové rovnice vynucených harmonických kmitů
$A_v = \frac{\frac{F_0}{m}}{\sqrt{(\omega_0^2 - \Omega^2)^2 + 4b^2 \Omega^2}}$	Amplituda vynucených harmonických kmitů
$\operatorname{tg} \varphi_v = \frac{-2b\Omega}{\omega_0^2 - \Omega^2}$	Fázové posunutí vynucených harmonických kmitů
$\Omega_r = \sqrt{\omega_0^2 - 2b^2}$	Rezonanční frekvence
$A_{v \max} = \frac{\frac{F_0}{m}}{\sqrt{4b^2(\omega_0^2 - b^2)}}$	Maximální (rezonanční) amplituda vynucených kmitů
$x_1 = A_1 \sin(\omega t + \varphi_1), \quad x_2 = A_2 \sin(\omega t + \varphi_2)$ $x = A \sin(\omega t + \varphi),$ $A^2 = A_1^2 + A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos(\varphi_2 - \varphi_1),$ $\operatorname{tg} \varphi = \frac{A_1 \sin \varphi_1 + A_2 \sin \varphi_2}{A_1 \cos \varphi_1 + A_2 \cos \varphi_2}$	Skládání kmitů stejné frekvence
$A_1 = A_2 = A_0$ $x_1 = A_0 \sin(\omega_1 t + \varphi_1), \quad x_2 = A_0 \sin(\omega_2 t + \varphi_2)$ $x = 2A_0 \cos\left(\frac{\omega_1 - \omega_2}{2} t\right) \sin\left(\frac{\omega_1 + \omega_2}{2} t\right)$	Skládání kmitů blízkých frekvencí (rázy) a stejné amplitudy

$$x = A_1 \sin(\omega_1 t + \varphi_1), y = A_2 \sin(\omega_2 t + \varphi_2)$$

$$\left(\frac{x}{A_1}\right)^2 + \left(\frac{y}{A_2}\right)^2 - 2\left(\frac{x}{A_1}\right)\left(\frac{y}{A_2}\right)\cos(\varphi_2 - \varphi_1) - \sin^2(\varphi_2 - \varphi_1) = 0$$

Skládání kmitů vzájemně kolmých

Vlnění a akustika

$\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = \frac{1}{v^2} \frac{\partial^2 u}{\partial t^2}$ $\nabla^2 u(\vec{r}, t) = \frac{1}{v^2} \frac{\partial^2 u(\vec{r}, t)}{\partial t^2}$	Vlnová rovnice
$u(x, t) = f\left(t - \frac{x}{v}\right) + g\left(t + \frac{x}{v}\right)$	Obecné řešení vlnové rovnice
$u = \sum_{i=1}^n a_i u_i$	Princip superpozice vlnění
$\nabla^2 U(\vec{r}) + k^2 U(\vec{r}) = 0$	Helmholzova rovnice
$u(x, t) = A \cos\left[\omega\left(t - \frac{x}{v}\right) + \varphi_0\right],$ $u(x, t) = A \cos(\omega t - kx + \varphi_0)$	Rovnice harmonické vlny, šířící se ve směru osy x
$\omega = \frac{2\pi}{T}$	Úhlová frekvence vlnění
$\varphi = \omega\left(t - \frac{x}{v}\right) + \varphi_0 = \omega t - kx + \varphi_0$	Fáze vlny
$v = \frac{dx}{dt}$	Fázová rychlost vlnění
$\lambda = vT$	Vlnová délka
$k = \frac{\omega}{v} = \frac{2\pi}{\lambda}$	Vlnové číslo
$u(\vec{r}, t) = A \cos(\omega t \mp \vec{k}\vec{r} + \varphi_0)$	Rovnice postupné rovinné harmonické vlny

$u(r, t) = \frac{A}{r} \cos(\omega t \mp kr + \varphi_0)$	Rovnice sférické harmonické vlny
$u = u_1 + u_2 = A \cos(\omega t - \vec{k} \cdot \vec{r} + \varphi),$ $A^2 = A_1^2 + A_2^2 + 2A_1 A_2 \cos((\varphi_2 - \varphi_1) - (\vec{k}_2 - \vec{k}_1) \cdot \vec{r}),$ $\operatorname{tg}(\varphi - \vec{k} \cdot \vec{r}) = \frac{A_1 \sin(\varphi_1 - \vec{k}_1 \cdot \vec{r}) + A_2 \sin(\varphi_2 - \vec{k}_2 \cdot \vec{r})}{A_1 \cos(\varphi_1 - \vec{k}_1 \cdot \vec{r}) + A_2 \cos(\varphi_2 - \vec{k}_2 \cdot \vec{r})}$	Interference rovinných harmonických vlnění
$u = 2A_0 \cos(kx) \sin(\omega t) = A \sin(\omega t),$ $ x = n \frac{\lambda}{2} \dots (\text{kmitny}),$ $ x = (n+1) \frac{\lambda}{2} \dots (\text{uzly})$	Stojaté vlnění
$v = \sqrt{\frac{E}{\rho}}$	Rychlost šíření podélné vlny v tyči
$U(P) = -\frac{i}{\lambda} \iint_{\Sigma} U(M) \frac{e^{ikr_{MP}}}{r_{MP}} \cos \alpha \, dS$	Difrakce vlnění (amplituda vlnového pole)
$\frac{\sin \alpha_2}{\sin \alpha_1} = \frac{v_2}{v_1}$	Zákon lomu vlnění
$\alpha = \alpha'$	Zákon odrazu vlnění
$f' = f_0 \frac{c \pm v_p}{c \mp v_{zd}}$	Dopplerův jev
$j = \frac{dW}{dS_{\perp} dt} = \frac{dP}{dS_{\perp}}$	Proudová hustota energie
$w = \frac{dW}{dV} = \frac{dW}{dS_{\perp} dt c} = \frac{j}{c}, \quad \vec{j} = w\vec{c} = wc\vec{n}$	Objemová hustota energie

$P = \int_S \vec{j} \cdot d\vec{S}$	Celkový tok energie plochou S
$I = I(\vec{r}) = \langle \vec{j} \rangle$	Intenzita vlnění
$I = \langle j \rangle = \frac{1}{2} c \rho \omega^2 A^2 = (2\pi^2 c^3 \rho) \frac{A^2}{\lambda^2}$	Intenzita podélného mechanického vlnění
$v = \sqrt{\frac{G}{\rho}}$	Rychlost šíření příčné vlny v pevných látkách
$v = \sqrt{\frac{K}{\rho}}$	Rychlost šíření vlnění v kapalinách
$v = \sqrt{\kappa \frac{p}{\rho}}$	Rychlost šíření vlnění v plynech
$u(x, t) = u_0 \sin \omega \left(t - \frac{x}{c} \right)$	Harmonická zvuková vlna šířící se ve směru osy x
$v = \frac{\partial u}{\partial t} = \omega u_0 \cos \omega \left(t - \frac{x}{c} \right)$	Akustická (zvuková) rychlost
$p_a = -K \frac{\partial u}{\partial x}, \quad K = c^2 \rho,$ $p_a = \rho c \omega u_0 \cos \omega \left(t - \frac{x}{c} \right) = p_0 \cos \omega \left(t - \frac{x}{c} \right)$	Akustický tlak
$p_0 = \rho c \omega u_0 = \rho c v_0$	Amplituda akustického tlaku
$p_e = \frac{p_0}{\sqrt{2}}$	Efektivní hodnota akustického tlaku

$I = \frac{1}{2} c \rho \omega^2 u_0^2 = \frac{1}{2} p_0 v_0 = \frac{1}{2} v_0^2 \rho c = \frac{1}{2} \frac{p_0^2}{\rho c}$	Intenzita zvukového pole
$L_I = 10 \log \frac{I}{I_0} = 20 \log \frac{p_e}{p_{e0}},$ $I_0 = 10^{-12} \text{ W/m}^2, \quad p_{e0} = 2,03 \cdot 10^{-5} \text{ Pa}$	Hladina intenzity zvuku v dB
$T = 0,163 \frac{V}{-\sum S_i \ln(1 - \alpha_i)}$	Doba dozvuku (Millington)